

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«26» 12 2019 ел

№ 5614

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру һәм муниципаль норматив хокукый актларга экспертиза ясау турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын, «Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткәрү һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына экспертиза ясау тәртібе турында» 2014 елның 7 мартындагы 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын гамәлгә ашыру, жайга сала торган карарлар эзерләү һәм кабул итү өлешендә муниципаль идарә процессларының нәтижәләлеген күтәрү һәм аларны камилләштерү максатында

КАРАР БИРӘ:

1. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру һәм муниципаль норматив хокукый актларга экспертиза ясау турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Жайга салу йогынтысын бәяләү өлкәсендә вәкаләтле бүлекчә итеп Башкарма комитетның икътисад бүлеген билгеләргә.

3. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенә «Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткәрү һәм муниципаль норматив хокукый актларга экспертиза ясау турында нигезләмәне раслау хакында» 2016 елның 12 апрелдәге 1007 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесенә икътисад һәм эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү буенча беренче урынбасары А.Р. Хәбибуллинга йөкләргә.

Башкарма комитет Житәкчесе

Л.Г. Авзалов

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын баяләүне уздыру һәм муниципаль норматив хокукый актларга экспертиза ясау турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Тукай муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан эшләнә торган, эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар проектларының (алга таба – актлар проектлары) жайга салу йогынтысын баяләүне үткәрү, эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актларга (алга таба – норматив хокукый актлар) экспертиза үткәрү тәртибен билгели.

1.2. Акт проектларының жайлау йогынтысын баяләү, гамәлдәге норматив хокукый актларга экспертиза эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен артык вазыйфалар, тьюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләрне, шулай ук эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеге субъектларының, муниципаль берәмлек бюджетының нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә китерә торган нигезләмәләрне ачыклау максатында үткәрелә.

1.3. Жайга салу йогынтысын баяләү эшләнелә торган акт проекты аларның эшчәнлеге өлкәсенә караган Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының тармак (функциональ) структур бүлекчәләре (алга таба – профиль бүлекчә) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Жайга салу йогынтысын баяләү өлкәсендә вәкаләтле бүлекчә (алга таба – вәкаләтле бүлекчә) актлар проектларының жайга салу йогынтысын баяләүне һәм норматив хокукый актларга экспертиза үткәрүне норматив һәм методик тәэмин итүне гамәлгә ашыра.

1.5. Эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы актлар проектлары һәм норматив хокукый актларның жайга салу йогынтысы баяләнергә тиеш:

халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

жирлек халкын элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

жирлек халкының ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

жирлектә жирле традицион халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыру, халык сәнгать кәсепләрен саклап калу, торгызу һәм үстерүдә катнашу;

жирлекнең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, жирлекнең генераль планнары нигезендә эзерләнган территорияне планлаштыру документларын раслау, жирлек чикләрендә урнашкан жир

кишәрлегенен шәһәр төзелеше планын бирү, төзелешкә рөхсәт бирү (Россия Федерациясенен Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш), жирлек территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганда файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү, жирлекләрнең шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау, жирләрне резервлау һәм жирлек чикләрендә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләр алу;

авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру;

жирлек чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру.

1.6. Дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр, конфиденциаль характердагы белешмәләр булган яисә норматив хокукый актларга бары тик мондый норматив хокукый актларны федераль һәм региональ законнарда туры китерү максатларында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр, кризислы хәлләр барлыкка килүне булдырмау һәм террор актлары нәтижәләрен бетерү өчен эшләнган актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү үткәрелми.

1.7. Актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү һәм норматив хокукый актларга интернет челтәрендә экспертиза ясау өчен рәсми сайт булып Тукай муниципаль районының рәсми сайты тора <http://www.tukay.tatarstan.ru> (алга таба – рәсми сайт).

II. Акт проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру

2.1. Акт проекты эшләү турында карар кабул ителгән очракта, профиль бүлекчәләр түбәндәге гамәлләрне башкаралар:

1) аларны хәл итү норматив хокукый акт кабул итүне таләп итә торган проблемаларны билгелиләр;

2) хокукый жайга салуны кертү максатын билгелиләр;

3) ачыкланган проблемаларны хәл итүнең, яңа хокукый жайга салуны кертмичә генә куелган максатларга ирешергә мөмкинлек бирүче вариантларны да кертәп, мөмкин булган барлык вариантларын ачыкыйлар һәм тасвирыйлар;

4) проблеманы хәл итүнең тәкъдим ителгән вариантлары китерәчәк нәтижәләрен, чыгымнарны һәм файданы да кертәп, ачыкыйлар һәм бәялиләр, шулай ук һәр тәкъдим ителгән вариантны практикада гамәлгә ашырганда, эффективлыкны һәм нәтижәлелекне бәялиләр.

2.2. Акт проектына түбәндәгеләрне үз эченә алган аңлатма язуы теркәлә:

1) муниципаль жайга салу юнәлдерелгән проблеманы, аның сәбәпләрен, динамикасын һәм вакыт аралыгында проблема үсеше фазасын тасвирлау;

2) хәзерге вакытта муниципаль жайга салу гамәлгә ашырылган норматив хокукый актлар яисә аларның аерым нигезләмәләре;

3) проблеманы бетерү (тискәре йогынтыны минимальләштерү) вариантлары, шул исәптән хокук куллану практикасын камилләштерү, шулай ук норматив хокукый актларны эшләү, үзгәртү яки юкка чыгару юлы белән;

4) муниципаль жайга салу максатлары;

5) муниципаль жайга салу юнәлтелгән эшмәкәрлек, инвестиция эшчәнлегә субъектлары төркеменен характеристикасы;

6) жирле үзидарә органнарының яңа функцияләре, вәкаләтләре, бурычлары һәм хокуклары яисә аларның үзгәрүе турында мәгълүматлар, шулай ук аларны гамәлгә

ашыру тәртибе;

7) муниципаль бюджетның, эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеге субъектларының билгеләнгән бурычларны яки чикләүләрне үтәү зарурлыгына яки мондый йөкләмәләрнең яки чикләүләрнең эчтәлеген үзгәртүгә бәйле чыгымнарын (ихтимал керемнәрне) бәяләү;

8) муниципаль жайга салу максатларына ирешүнең ачыкланган проблеманың торышын чагылдыручы мониторинглау индикаторлары (күрсәткечләре), жайга салу өлкәсендәге проблемаларны анализлау вакытына әлеге индикаторларның зурлыклары һәм индикаторлар зурлыклары турында мәгълүматлар чыганаclarы;

9) акт проектының табыш һәм чыгымнарын тулырак тасвирлау: йогынты ясалачак социаль төркемнәр, икътисадый секторлар, территорияләр; көтелгән тискәре һәм уңай йогынты, тиешле йогынтының сыйфатлы тасвирламасы һәм, мөмкин булган очракта, аны сан ягыннан бәяләү, шулай ук тиешле йогынты чоры (кыскача, урта яки озак сроклы);

10) норматив хокукий акт кабул итүгә бәйле хәвеф-хәтәрләрне һәм чыгымнарын бәяләү;

11) норматив хокукий акт кабул итүгә бәйле көтелгән нәтижеләр, хәвеф-хәтәрләр һәм чикләүләр;

12) акт проектының үз көченә керүенә күз алдында тотылган датасы;

13) жайга салу максатына ирешү өчен сайлап алынган ысулның нәтижеләлеген тикшерү методларын тасвирлау;

14) жайга салуның билгеләнгән максатларына ирешү өчен кирәкле булган оештыру-техник, методологик, мәгълүмати һәм башка чаралар;

15) хәбәрнамәне урнаштыру, мондый урнашу белән бәйле тәкъдимнәр бирү сроклары турында белешмәләр;

16) проектны эшләүче фикеренчә, тәкъдим ителгән жайга салуның нигезле булуын бәяләргә мөмкинлек бирә торган башка мәгълүматлар.

2.3. Эшмәкәрлек һәм башка эшчәнлек субъектлары фикерен исәпкә алу максатында, акт проектын бәяләү кысаларында профиль бүлекчә тарафыннан гавами консультацияләр уздырыла.

2.4. Гавами консультацияләр үткөрү өчен, профиль бүлекчә рәсми сайтта гавами консультацияләр үткөрү турында хәбәрнамә урнаштыра, аңа бәяләү үткәрелә торган акт проекты, аңлатма язуы, шулай ук гавами консультацияләр барышында тикшерелә торган акт проекты буенча сораулар исемлеге теркәлә. Хәбәрнамәдә гавами консультацияләр үткөрү вакыты, шулай ук катнашучылар тарафыннан гавами консультацияләр барышында тикшерелгән мәсьәләләр буенча үз фикерләрен жиберү ысулы күрсәтелә.

2.5. Гавами консультацияләр нәтижеләре профиль бүлекчә тарафыннан, гавами консультацияләр тәмамланганнан соң, биш эш көне дәвамында белешмә рәвешендә рәсмиләштерелә.

2.6. Жәмәгать консультацияләрен үткөрү срогы 10 календарь көннән ким һәм 30 календарь көннән артык булмаска тиеш.

2.7. Эшләнеп беткән акт проекты, аңлатма язуы һәм гавами консультацияләр нәтижеләре буенча белешмә, гавами консультацияләр тәмамланганнан соң, биш эш көне эчендә, бәяләү турында бәяләмә әзерләү өчен, вәкаләтле бүлекчәгә жиберелә.

2.8. Вәкаләтле бүлекчә теркәлгән документлары белән акт проектын карый һәм 10 эш көне эчендә аны бәяләү нәтижеләре буенча бәяләмә әзерли.

2.9. Ак проектын Тукай районы кече эшмәкәрлекне үстерү буенча координация

советы утырышында турында гавами фикер алышу хакында карар кабул ителгән очракта, вәкаләтле орган тарафыннан акт проектының жайга салу йогынтысын бәяләү нәтижәләре буенча бәяләмә эзерләү срогы 15 эш көнен тәшкил итә.

2.10. Акт проектының бәяләү нәтижәләре буенча төзелә торган бәяләмәдә вәкаләтле бүлекчә әлеге нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән нигезләмәләреннән булмавы яисә булуы турында нәтижә ясьи.

Акт проектында әлеге нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән нигезләмәләр ачыкланган очракта, бәяләмәдә карар проектының эшләүче тарафыннан куелган проблеманы хәл итү өчен башка хокукий, мәгълүмати яки оештыру чараларын куллануны күздә тоткан һәм (яки) мондый чараларны эшмәкәрлек һәм башка эшчәнлек субъектлары өчен артык административ һәм башка чикләүләргә һәм вазыйфаларны бетерү яки аларны кертү куркынычын киметү, эшмәкәрлек һәм башка төр эшчәнлек субъектларының һәм Тукай муниципаль районы бюджетының нигезсез чыгымнарын бетерү максатында өстәмә куллану турында тәкъдимнәр булырга мөмкин.

2.11. Бәяләү турында тискәре бәяләмә алынган очракта, акт проектының эшләүче вәкаләтле бүлекчәнең кисәтүләрен бетерергә тиеш.

III. Норматив хокукий актларга экспертиза үткәрү

3.1. Норматив хокукий актка экспертиза үткәрү өчен, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесе йөкләмәсе яки күрсәтмәсе, эшмәкәрлек, инвестиция эшчәнлегә өлкәсендә ижтимагый оешмалардан, кулланучылар берләшмәләреннән, үз-үзен көйләүче оешмалардан, фәнни-эксперт оешмаларыннан, жирле үзидарә органнарыннан тәкъдимнәр, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә өлкәсендә проблемаларны профиль бүлекчә тарафыннан мөстәкыйль рәвештә ачыклау нигез булып тора, шул исәптән:

1) норматив хокукий актларга мониторинг, шул исәптән муниципаль максатчан программаларны гамәлгә ашыруга мониторинг;

2) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый торышына мониторинг;

3) жирле үзидарә органнарына эшмәкәрлек, инвестиция эшчәнлегә өлкәсендә проблемалар булуын таныклаучы гражданныр һәм оешмаларның берничә тапкыр мөрәжәгәтьләре керү.

3.2. Норматив хокукий актларга экспертиза вәкаләтле бүлекчә тарафыннан норматив хокукий актларга экспертиза үткәрүнең еллык планнары нигезендә үткәрелә.

3.3. Норматив хокукий актларга экспертиза үткәрү этаплары булып тора:

1) норматив хокукий актларга экспертиза үткәрү планын формалаштыру (алга таба – план);

2) норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектларын эзерләү;

3) норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәрү;

4) норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү.

3.4. Пландә күрсәтелә:

1) норматив хокукий актның исеме һәм реквизитлары;

2) норматив хокукий актны эшләүне гамәлгә ашыручы жайга салу органы,

бүлекчә исеме;

3) норматив хокукый актка экспертиза турында бәяләмә проектын тапшыру срогы;

4) норматив хокукый актка экспертиза, шул исәптән гавами консультацияләр үткәрү вакыты.

3.5. Вәкаләтле бүлекчә, агымдагы ел тәмамланырга дүрт айдан да соңга калмыйча, планны формалаштыру максатында тәкъдимнәр жыю турында рәсми сайтта хәбәрнамә урнаштыра.

3.6. Тәкъдимнәр жыю срогы хәбәрнамәне урнаштырганнан соң 30 календарь көннән ким һәм 45 календарь көннән арык булмаска тиеш.

3.7. Вәкаләтле бүлекчә, тәкъдимнәр жыю срогы тәмамланган көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча, планны формалаштыра һәм раслый.

План рәсми сайтта расланганнан соң ике эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

3.8. Норматив хокукый актларга экспертиза нәтижеләре турында бәяләмә һәм аның проекты түбәндәге мәгълүматларны үз эченә ала:

1) норматив хокукый актның төп реквизитлары;

2) норматив хокукый актны кабул иткән һәм (яки) тикшерелә торган ижтимагый мөнәсәбәтләр өлкәсе компетенциясенә һәм вәкаләтләренә караган орган исеме;

3) акт проектының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру нәтижеләре турында белешмәләр (аны уздырган очракта);

4) карала торган норматив хокукый актның һәм аның аерым нигезләмәләренең гамәлдә булу срогы;

5) мәнфәгатләренә норматив хокукый акт белән билгеләнгән жайга салу (алга таба – жайга салу) кагылучы затлар даирәсе;

6) жайга салу хисабына проблеманы хәл итү дәрәжәсен бәяләү һәм аның белән бәйлә тискәре нәтижеләрне бетерү;

7) әлеге норматив хокукый актны гамәлгә ашырудан барлыкка килгән чыгымнарны һәм керемнәрне бәяләү;

8) жайга салуның факттагы уңай һәм тискәре нәтижеләрен бәяләү;

9) жайга салуның билгеләнгән максатларына һәм күрсәткечләренә ирешүнең нәтижеләлеген бәяләү;

10) норматив хокукый актта эшмәкәрлек, инвестиция һәм (яисә) башка эшчәнлек алып баруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләренең булуы турында мәгълүматлар;

11) эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләренә бетерү һәм гамәлдәге жайга салуның нәтижеләлеген арттыру ысуллары турында тәкъдимнәр;

12) конкуренция торышына акт йогынтысын анализлау;

13) жайга салуның факттагы йогынтысын бәяләргә мөмкинлек бирә торган башка мәгълүматлар.

3.9. Норматив хокукый актка экспертиза нәтижеләре турында бәяләмә проектын профиль бүлекчә тарафыннан әзерләнгән һәм вәкаләтле бүлекчәгә жиберелә.

3.10. Норматив хокукый актларга экспертиза нәтижеләре турында бәяләмә проектын профиль бүлекчә тарафыннан гавами консультацияләргә чыгарыла. Норматив хокукый актларга экспертиза нәтижеләре турында бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәрү өчен, профиль бүлекчә рәсми сайтта аларны үткәрү турында хәбәрнамәне, экспертиза үткәрелә торган норматив хокукый актны,

норматив хокукый актка экспертиза нәтижәләре турында бәяләмә проектын урнаштыра.

3.11. Хәбәрнамәдә гавами консультацияләр үткәрү вакыты һәм катнашучылар тарафыннан үз фикерләрен жибәрү ысулы булырга тиеш.

3.12. Норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәрү сроклары 10 календарь көннән ким һәм 30 календарь көннән артык булмаска тиеш.

3.13. Бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәрү нәтижәләре буенча белешмә эзерләнә.

3.14. Норматив хокукый актка экспертиза нәтижәләре турында бәяләмә проекты гавами консультацияләр үткәрү нәтижәләре буенча теркәлгән белешмә белән вәкаләтле бүлекчәгә норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү өчен жибәрелә.

3.15. Жайга салу йогынтысын бәяләү турында бәяләмәдә профиль бүлекчә тарафыннан акт проектын кабул итүнең максатка ярашсызлыгы турында нәтижә ясалса яки аны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр бирелгән очракта, проектны эшләүче кисәтүләргә бетерергә тиеш.

Әгәр профиль бүлекчәнең бәяләмәдә китерелгән нәтижәләрен проектны эшләүче нигезсез дип санаса, проектны эшләүче, килештерелгән позициягә ирешү максатында, профиль бүлекчә белән килештерү процедуралары үткәрә. Килештерелгән позициягә ирешмәгән очракта, проектны эшләүче беркетмә рәсмиләштерә, аңа проектны эшләүченең житәкчесе (яисә аның урынбасары) һәм профиль бүлекчәнең житәкчесе (яисә аның урынбасары) кул куя.

Алга таба акт проектын кабул итү процедурасын гамәлгә ашырганда, проект материалларына карата мәжбүри тәртиптә килештерү процедуралары нәтижәләре буенча рәсмиләштерелгән беркетмә теркәлә.

Акт проектын эзерләүдән баш тарту яисә аны эшләп бетерүдән баш тарту турында карар кабул ителгән очракта, проектны эшләүче, жайга салу йогынтысын бәяләү турында бәяләмә һәм акт проекты буенча тәкъдимнәр жыелмасын алганнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмыйча, рәсми сайтта тиешле мәгълүмат урнаштыра.

3.16. Норматив хокукый актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмә норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү яисә аларны юкка чыгару өчен нигез булырга мөмкин.

3.17. Кул куелганнан соң ике эш көне эчендә норматив хокукый актка экспертиза нәтижәләре турында бәяләмә профиль бүлекчәгә жибәрелә. Вәкаләтле бүлекчә экспертиза нәтижәләре буенча Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенә норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр жибәрә ала.